

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

20.12.2023 г.

Х БДЗБР

Към П-02-5-[5]/20.12.2023

Signed by: MAKEDONKA GRAHOVSKA

ДО
Г-ЖА МАРИЯ ГЪЛЪБОВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ЕО, ОВОС и ПЗ“
гр. София 1000,
бул. „Кн Мария Луиза“ № 22

На Ваш изх. № ОВОС-21/20.10.2023 г.

Относно: *Изменение на инвестиционно предложение „Подобряване на трасето на Лот 3.2. на Автомагистрала „Струма“ по Източен вариант Г 10.50“*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЪЛЪБОВА,

След преглед на представената информация и във връзка с разпоредбата на чл. 4а, ал. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)* и на основание чл. 155, ал. 1 т. 23 от Закона за водите, Ви уведомявам, че същото е **допустимо** с ПУРБ на ЗБР (2016-2021 г.) и ПУРН на ЗБР (2016-2021 г.) при спазване разпоредбите на Закона за водите и условията, описани в т. 8 и т. 9 от настоящото становище.

1. Уточнения обхват на оптимизацията на трасето разглежда следните основни елементи, част от първия етап на проекта за изграждане на АМ „Струма“, Лот 3.2, а именно:

- Ляво платно, еднопосочно движение от Кулата към София на Лот 3.2:
 - от км 373 +300 до км 375+871= 375+860;
 - от км 375+860 до км 399+531;
- Дясно платно, движение от София към Кулата на Лот 3.2:
 - от км 373+300 до км 374+000
- Обходен път на гр. Кресна - Дясно платно (двупосочно):
 - (от км396+137 до км 401+691 по километража на обхода на гр. Кресна).

1.1. Участък от км 373+300 до км 375+871s375+860 (ляво платно)(2 570м) и Участък от км 373+300 до км 374+000 (дясно платно)(700м)

Допуснатите отклонения са от 30 м при км 374+500 и 25 м при км 375+520, чрез които проектното трасе на лявото платно не попада върху коритото на Градевска река.

Изменението касае пътен възел „Симитли“, който е прецизиран и включва две основни съоръжения за връзка на Лот 3.1 с Лот 3.2, а именно Пътен възел „Симитли Център“ и Пътен възел „Симитли Изток“.

Този участък попада в обхвата на повърхностни водни тела „Река Струма от вливането на река Стара река до вливането на р. Сушичка“ с уникален код BG4ST500R1048, оценено в лошо екологично състояние и „Река Градевска от вливането на река Осеновска до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R1052, оценено в добро екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР се установи едно пресичане на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.2. Участък от км 375+860 до км 378+400 (ляво платно) — 2540 м

В участъка са уточнени местоположенията на съоръженията.

Този участък попада в обхвата на повърхностни водни тела „Река Струма от вливането на река Стара река до вливането на р. Сушичка“ с уникален код BG4ST500R1048, оценено в лошо екологично състояние и „Река Градевска от вливането на река Осеновска до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R1052, оценено в добро екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР се установи едно пресичане на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.3. Участък от км 378+400 до км 379+700 (1300м)

В този участък трасето на АМ „Струма“ е изместено на около 100 м на изток, като се оптимизира пътен възел „Полето“ на км 379+472 при път III - 1007, подобрява се неговата ситуация и транспортни характеристики.

Участъкът попада в обхвата на повърхностно водно тяло „Река Брежанска от изворите до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R054, оценено в добро екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР се установиха две пресичания на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.4. Участък от км 379+700 до км 383+220 (3520 м)

В процеса на геоложки проучвания и проектиране е прецизирана дължината на тунел „Ракитна“ спрямо първоначалното прединвестиционно проучване.

Този участък попада в обхвата на повърхностни водни тела „Река Брежанска от изворите до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R054, оценено в добро екологично състояние и „Река Струма от вливането на река Стара река до вливането на р. Сушичка“ с уникален код BG4ST500R1048, оценено в лошо екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР се установиха три пресичания на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.5. Участък от км 383+220 до км 385+340.55=км 385+419.46 (2199 м)

В този участък изместването на трасето на източен вариант Г10.50 на ЛОТ 3.2 се налага във връзка с приетите през 2022 г. специфични цели и мерки за и защитени зони BG0000366 „Кресна-Илинденци“ и BG00 02003 „Кресна“. С цел спазване на изискванията на приетите специфични и подробни цели, се наложи изместване на трасето в западна посока, на около 200 м от оста на пътя, като по този начин се осигурява запазването на популацията на вида и неговото местообитание.

Този участък попада в обхвата на повърхностни водни тела „Река Лудата от изворите до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R055, оценено в добро екологично състояние и „Река Струма от вливането на река Стара река до вливането на р. Сушичка“ с уникален код BG4ST500R1048, оценено в лошо екологично състояние. След извършена

проверка в ГИС на БДЗБР се установиха две пресичания на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.6. Участък км 385+419 до км 386+440 (1021 м)

В участъка са прецизирани местоположенията на съоръженията и аварийните площадки.

Участъкът попада в обхвата на повърхностно водно тяло „Река Струма от вливането на река Стара река до вливането на р. Сушичка“ с уникален код BG4ST500R1048, оценено в лошо екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР се установи едно пресичане на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.7. Участък от км 386+440 до км 389+600 (3160 м)

От км 386+440 до км 389+600 трасето е изместено на изток с цел по-добро вписване в околния терен и намаление на земните работи. В по-голямата част отместването в участъка е в рамките на 50 м, с изключение на участъка при км 387+000, където отместването е около 100 м. В резултат на горната промяна, дължината на трасето на пътна връзка АМ “Струма” - Стара Кресна“ на пътен възел за Стара Кресна, се намалява с около 100 м. От км 388+600 до км 389+600 трасето е изместено на запад с цел минимално навлизане в пояс I на санитарна охранителна зона на находище на минерална вода „Ощава - Хладката вода“, като най-голямото отместване е 100 м при км 388+900. В резултат на изместването дължината на тунел „Стара Кресна“ е скъсена с около 140 м.

Участъкът попада в обхвата на повърхностно водно тяло „Река Ощавска (Дяволска) от кота 1510 м до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R1056, оценено в неизвестно екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР се установиха четири пресичания на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.8. Участък от км 389+600 до км 390+800 (1200 м)

Няма промени в планираните съоръжения, прецизиран е обхвата, спрямо първоначалното техническо решение в прединвестиционното проучване. Включени са аварийни площадки на км 389+940, км 390+410 и км 390+760.

Участъкът попада в обхвата на повърхностно водно тяло „Река Ощавска (Дяволска) от кота 1510 м до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R1056, оценено в неизвестно екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР не се установени пресичания на водни обекти.

1.9. Участък от км 390+800 до км 392+000 (1200 м)

Поради новоизграждащ се довеждащ водопровод за ВЕЦ и засягане на изравнител по трасето му при км 391+250, оста на магистралата е изместена на запад. Най-голямо е отместването при км 391+600 - около 75 м, докато в останалата част на участъка отместването е в рамките на 50 м. Прецизирани са местоположението и дължината на съоръженията.

Участъкът попада в обхвата на повърхностно водно тяло „Река Ощавска (Дяволска) от кота 1510 м до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R1056, оценено в неизвестно екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР се установиха две пресичания на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.10. Участък от км 392+000 до км 393+100 (1100 м)

Няма промяна на трасето спрямо първоначалното техническо решение в прединвестиционното проучване, като е прецизиран обхвата и дължината на съоръженията.

Участъкът попада в обхвата на повърхностно водно тяло „Река Ощавска (Дяволска) от

кота 1510 м до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R1056, оценено в неизвестно екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР се установи едно пресичане на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.11. Участък от км 393+100 до км 395+000 (1900 м)

В този участък трасето е променено като е изместено на изток, с цел осигуряване на отстояние от транзитен газопровод 0700 собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД за Република Гърция. Максималното отместване на трасето е при км 394+050 и е 217 м, докато в останалата част на участъка то намалява до нула. По-голямото отклонение на трасето в идейния проект спрямо прединвестиционното проучване е наличието на дълбоко дере със стръмни откоси, поради което трасето на бъдещата магистрала е прехвърлено от десния на левия скат на дерето. Прецизирани са местоположението и дължината на съоръженията.

Участъкът попада в обхвата на повърхностни водни тела „Река Ощавска (Дяволска) от кота 1510 м до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R1056, оценено в неизвестно екологично състояние и „Река Влахинска от вливането на река Синанишка до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R059, оценено в умерено екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР е установено едно пресичане на воден обект на трасето в разглеждания участък.

1.12. Участък от км 395+000 до км 399+531 (4530м) (ляво платно)

Прецизирана е дължината на тунел „Света Неделя“, както и дължината на предвидените съоръжения.

Участъкът попада в обхвата на повърхностни водни тела „Река Струма от вливане на река Ощавска до вливането на река Белишка (Шашка)“ с уникален код BG4ST500R057, оценено в умерен екологичен потенциал и „Река Влахинска от вливането на река Синанишка до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R059, оценено в умерено екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР са установени две пресичания на воден обект.

1.13. Обходен път на гр. Кресна

В резултат на инженерно-геоложките проучвания е извършено подобрене на трасето на обходен път на гр. Кресна от км 396+137 (по километража на път 1-1) до км 401 +691.90 = км 397+700 (по километража на Лот 3.3“) с отместване в западна посока, в резултат на което отпадат 2 от първоначално предвидените 4 броя тунели. Предвидения, съгласно решението по ОВОС мост (при км 393+959 до 394+512) с дължина 553 м е заменен с два с по-малка дължина.

Участъкът попада в обхвата на повърхностни водни тела „Река Струма от вливане на река Ощавска до вливането на река Белишка (Шашка)“ с уникален код BG4ST500R057, оценено в умерен екологичен потенциал и „Река Влахинска от вливането на река Синанишка до вливането ѝ в река Струма“ с уникален код BG4ST500R059, оценено в умерено екологично състояние. След извършена проверка в ГИС на БДЗБР са установени четири пресичания на воден обект.

Подробна информация за целите и състоянието за повърхностните водни тела е представена в Приложение 5.1.1., Раздел V, ПУРБ 2016-2021 г., публикуван на сайта на БДЗБР.

2. Представеното трасе попада в обхвата на подземни водни тела – „Порови води в кватернер Симитли“ с уникален код BG4G00000Q003, „Порови води в неоген – Симитли“ с уникален код BG4G00000N013, „Пукнатинни води в Пирински блок“ с уникален код

BG4G1PzC2Pg019, „Порови води в неоген – Сандански“ с уникален код BG4G00000N012, „Пукнатинни води в Влахино-огражденско-малешевско-осоговски метаморфити“ с уникален код BG4G001PtPz125, „Порови води в кватернер Кресна-Сандански“ с уникален код BG4G00000Q002.

Подробна информация за целите и състоянието за подземните водни тела е представена в Приложение 5.2.1.в, Раздел V, ПУРБ 2016-2021 г., публикуван на сайта на БДЗБР.

3. Подобреното трасе попада в границите на зони за защита на водите по смисъла на чл.119а, ал. 1 от Закона за водите, а именно:

➤ по чл. 119, ал.1, т.1 – зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване с код на зоната BG4DGW000000Q003, BG4DGW000000Q002, BG4DGW000000N013, BG4DGW1PZC2PG019 и BG4DGW001PTPZ125;

➤ по чл. 119а, ал. 1, т. 3, буква „б“ - чувствителна зона, включена в Приложение 3.3.2.а, Раздел III, ПУРБ 2016-2021г на ЗБР;

➤ по чл. 119а, ал.1, т. 5 - защитена зона „Кресна – Илинденци“ за опазване на местообитанията с уникален код BG0000366 и защитена зона ”Кресна” за опазване на дивите птици с уникален код BG0002023.

4. В обхвата на трасето попадат санитарно-охранителни зони по чл.119, ал.4 от Закона за водите, а именно:

➤ пояс II и III на СОЗ, определена със Заповед № СОЗ-С-20/03.01.2006 г. на директора на БД ЗБР около водоизточник за питейно-битово водоснабдяване ШК при ПС „Симитли“;

➤ пояс III на СОЗ около находище на минерално находище „Симитли“, определена със Заповед № РД-345/21.05.2015г на министъра на околната среда и водите;

➤ пояс II и III на санитарно-охранителна зона около находище на минерална вода “Ощава – Хладката баня”. Находище на минерална вода “Ощава – Хладката баня”, в землището на с. Ощава, община Кресна е публична общинска собственост.

5. Мерки в ПУРБ на ЗБР (2016-2021г.) – В приложение 7.2.г. от Раздел VII В приложение 7.2.г. от Раздел VII – Кратък преглед на програмата от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда за описаните водни тела в т. 2 и т. 3 са разписани основни и допълващи мерки с цел достигане и поддържане на доброто им състояние. Не са заложили мерки, ограничаващи или забраняващи дейностите, предвидени в инвестиционното предложение.

При реализиране на ИП следва да се имат предвид приложимите мерки съгласно Становище по Екологична оценка № 4-2/2016 г. на проекта на ПУРБ към ПУРБ 2016-2021г. на ЗБР:

➤ При изпълнение на проекти, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности;

➤ При изпълнение на проекти, свързани със структурни мерки от ПоМ към ПУРБ, да се поставят условия за опазване на почвите от замърсяване, ерозия, свлачища и други деградационни процеси;

➤ Строителните работи при изпълнение на структурни мерки от ПУРБ да се извършват за кратък период извън размножителния сезон на животинските видове, от март до юли, за да се намалят въздействия като смъртност и безпокойство на видовете животни, предмет на опазване;

➤ При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;

➤ По време на строителни дейности за изпълнение на структурните мерки да се избира подходяща транспортна техника за превоз на прахообразни маси от изкопно-насипни дейности; маршрутите, по които ще преминава транспортната техника, да се подбират така, че въздействието на емисиите от тях да се сведе до минимум; да се използва технически изправна механизация.

Подробна информация е представена в Приложение 7.2.г. и 7.2.д., Раздел VII и Приложение 13.3.6.а, Раздел XIII, ПУРБ 2016-2021 г., публикуван на сайта на БДЗБР.

6. Мерки в ПУРН на ЗБР за БУ (2016-2021 г.) – Съгласно действащия към момента ПУРН 2016-2021г., представеното подобро трасе, попада в РЗПРН, както и в РЗПРН, определени в процеса на актуализация на ПУРН 2022-2027г и утвърдени със Заповед № РД-802/10.08.2021 г. на Министъра на околната среда и водите, съгласно чл. 146г, ал. 2 от Закона за водите, а именно BG4_APSFR_ST_04 - р. Струма - от гр. Симитли до с. Черниче и BG4_APSFR_ST_03 и р. Струма - от гр. Кресна до с. Сливница. Участъци от трасето попадат в обхвата на границите на заливане при наводнения с висока, средна и ниска вероятност на настъпване (с период на повторение 20 г., 100 г. и 1000г.).

В ПУРН 2016-2021г. на ЗБР (Приложение 4. Програма от мерки) е разработена програма от мерки, като дейностите, предмет на инвестиционното предложение, не противоречат на заложените мерки. За цитираните райони като обща мярка се предвижда: Разширяване на „тесните места“ като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток; Обследване на техническото и експлоатационното състояние на мостовете в посока избягване на аварии и "разрушаване" особено при наводнения.

При реализиране на дейностите по ИП е необходимо за бъдат спазвани и прилагани приложимите мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия съгласно Становище по Екологична оценка № 3-1/2016г.¹.

7. Към момента се изпълняват дейности по актуализация на ПУРБ и ПУРН на ЗБР, които ще бъдат с период на действие 2022 - 2027 г. и предвидените дейности е необходимо да бъдат съобразени и с тези планове. За целта е необходимо, след тяхното приемане, да бъдат съгласувани с БД ЗБР относно целите и мерките за водните тела, които вероятно ще бъдат засегнати с реализирането им.

На всеки етап от актуализацията на ПУРБ(2022-2027г.) ще се провеждат консултации със заинтересованите страни и широката общественост. Информацията и документите от отделните етапи на актуализацията на ПУРБ и Програмата от мерки към него ще бъдат периодично публикувани и публично достъпни на интернет страницата на БД ЗБР.

Плановите за управление на речните басейни и Плановите за управление на риска от наводнения ще бъдат утвърждавани с постановление на Министерски съвет, което от своя страна ще доведе до ангажираност на всички държавни институции, конкретно с поемането на отговорност по изпълнението на програмите от мерки и всички заложені дейности в тези планове.

8. Забрани и ограничения предвидени от Закона за водите и нормативната база към него:

¹ http://www.wabd.bg/docs/plans/PURN/EO/stanEO_PURN.pdf

- В изпълнение на разпоредбите на чл. 156а, ал. 1 от Закона за водите е необходимо на всички етапи от планирането, проектирането, строежа и поддръжката на предвидения за изграждане ЛОТ 3.2. на АМ „Струма“, да се предвидят мерки, обезопасяващи водите от замърсяване, както подземните водни тела, така и повърхностните;

- За изграждането на предвидените съоръжения в ИП (линейна инфраструктура пресичаща водни обекти - аквадукти, мостове), и други съоръжения за защита от вредното въздействие на водите, е необходимо провеждане на процедура за издаване на разрешителни за ползване на воден обект по реда на чл. 46 от Закона за водите.

- В случай на необходимост от водовземане, както и заустване на отпадъчни води следва да бъде представена допълнителна информация, която да включва точни географски координати на мястото на водовземане/заустване, както и необходими водни количества, на етап преценяване необходимостта от оценка на въздействието на околната среда, след което да бъдат проведени съответните процедури по издаване на разрешителни по реда на Глава IV от Закона за водите;

- При изграждане на мостовите съоръжения, виадукти и тунели е възможен контакт с подземни води от цитираните тела и замърсяването им. С оглед изпълнение на заложените цели е необходимо при проектиране на предвидените съоръжения да се предвидят мерки, обезопасяващи водите в подземните водни тела от замърсяване в процеса на изграждането и експлоатацията им съгласно разпоредбите на чл. 46, ал. 2 от Закона за водите;

- Съгласно чл. 8, ал. 2 на Наредба № 3/16.10.2000 г., в пояс I се разрешават само и единствено дейности, свързани с експлоатацията на водоизточника и/или съоръжението.

- Следва да се имат предвид и разпоредбите на чл. 10 на Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди по отношение на проектни пояси II и III на СОЗ, според които се забраняват, ограничават или ограничават при доказана необходимост дейностите, посочени в приложение № 2 от същата наредба.

- С оглед изпълнение на заложените цели за водните тела е необходимо при проектиране на предвидените съоръжения да се предвидят мерки, обезопасяващи водите в повърхностните водни тела от замърсяване в процеса на изграждането и експлоатацията им, както и за предотвратяване на промяна в хидроморфологичното състояние на повърхностните водни тела.

- Съгласно чл. 143 от Закона за водите за защита от вредното въздействие на водите се забранява: нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

9. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми – Съществува риск от влошаване на екологичното състояние/екологичния потенциал и непостигане на заложените екологични цели за повърхностните водни тела в обхвата на ИП, отчитайки мащаба и характера на строителните дейности, както и негативното въздействие, което строителството на автомагистралата може да окаже върху

хидроморфологичното състояние на повърхностните води и речните екосистеми в района, предвид което е необходимо да бъдат спазени следните условия:

- Да се предвидят подходящи смекчаващи мерки, които да намалят въздействието от реализацията на предвидените строителни дейности, с цел да не бъде нарушено хидроморфологичното състояние на повърхностните водни тела;
- Предвидените за изграждане мостове да бъдат оразмерени за осигуряване провеждане на водни количества с обезпеченост 1% и проверена за максимално водно количество с обезпеченост 0,1%;
- да не се използват речните легла и прилежащите земи за депо за строителни отпадъци, земни и скални маси;
- да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;
- да не се допускат нови изменения на физичните характеристики на водните обекти и нови негативни промени в хидроморфологичния режим на реките;
- да не се нарушава естественото състояние на бреговете и дъното на засегнатите водни обекти;
- да не се допуска замърсяване на почвите, ерозия, свлачища и други деградационни процеси.

Настоящото становище за допустимост се отнася само за конкретните параметри на инвестиционното предложение. Всяко изменение или разширение на инвестиционното предложение следва да бъде предмет на нова съгласователна процедура.

20.12.2023 г.

X Заместващ със Заповед №...

Ралица Кукова
Директор на БДЗБР
Signed by: RALITSA KUKOVA